Poštnina plačana v gotovini. Maribor, torek 4. maja 1937 Štev. 100. Leto XI. (XVIII.)

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Mussolini posreduje med Berlinom in Vatikanom

Politična pozornost je slejkoprej osredotočena na Rim, kjer se je po Göringovem odhodu pojavil rajhovski zunanji minister von Neurath v specialni misiji. Pravijo sicer, da ne bo nikakšnih senzacij in nikakšnih posebnih dogovorov. — Rimski listi registrirajo službeno nemško poročilo, v katerem se kategorično demantirajo vse vesti glede tega, da bi se na sestanku von Neuratha in grofa Ciana v Rimu ter ob razgovorih rajhovskega zunanjega ministra z Mussolinijem obravnavala vprašanja, ki bi dovedla do senzacionalnih zaključkov. Namen Neurathovega prihoda v Rim je zgolj notranja afirmacija obeh režimov, ki naj pride ob tej priliki do polnega izraza. V smislu teh komentarjev je izključeno, da bi Italija in Nemčija šli ono pot, ki so jo utrle druge sile, to je pot zvez in blokov, ker ne vodijo »niti Italije, niti Nemčije egoistični cilji«.

Navzlic tej splošni interpretaciji Neurathovega poseta v Rimu pa se vendarle doznavajo nekateri **konkretni cilji Neurathovega potovanja v Rim.** Predvsem pojde za razgovore o vprašanjih, ki se tičejo okrepitve **gospodarskega, oziroma industrijskega sodelovanja med Italijo in Nemčijo.** Razen tega pa se bodo obravnavala tudi vprašanja **kulturnega** sodelovanja v svrho, da se odstranijo vsi oni elementi, ki bi utegnili preprečiti pravilen tok italijansko nemške kolaboracije. Seveda bodo na dnevnem redu tudi vprašanja, ki se nanašajo **na Srednjo Evropo in špansko vprašanje.** Najzanimivejše pa so one vesti, ki jih zajema tudi »Journal«, **v smislu katerih bo Mussolini skušal posredovati med Vatikanom in Nemčijo,** da bi se kulturno sodelovanje med Rimom in Berlinom moglo v bodoče razvijati brez vsakih težkoč. Ostri ukrepi in energičen postopek rajhovske vlade proti nemškim redovnikom in duhovnikom, ki so bili obtoženi deloma radi veleizdaje, deloma pa radi raznih nemoralnih dejanj, se splošno tolmači kot poskus pritiska berlinske vlade na Vatikan, da bi bil pri morebitnih novih pogajanjih popustljivejši. Vsekakor je značilno, da prihaja skoro istočasno, ko se von Neurath nahaja na potu v Rim, Hitlerjeva izjava v Olimpijskem stadionu, kjer je vodja rajha pred 120.000 hitlerjevci opozarjal, da ne bo Nemčija tolerirala nikakšnih napadov sovražnikov narodnega socializma, kar velja tudi za merodajne činitelje v rimsko katoliški cerkvi. V državi je po Hitlerjevem izreku mogoče le samo tedaj, če obstoja samo ena oblast. **»Če se hoče cerkev vtikati v stvari, ki se je ne tičejo, potem bo narodno socialistična Nemčija že vedela postaviti tudi cerkev na mesto, ki ji pripada.«** Vprašanje je, če bo Mussoliniju to posredovanje uspelo.

Drugi center politične pozornosti pa tvori Budimpešta, kamor je pravkar prispel avstrijski zvezni kancelar Miklas. Peštanski obisk avstrijskega suverena se sicer formalno smatra kot vrnitev obiska regentu Hortyju ob priliki njegovega bivanja na Dunaju, nedvomno pa je, da se bodo ob tej priliki obravnavala med avstrijskimi in madžarskimi državniki vprašanja, ki se tičejo skupnega zadržanja napram Italiji Nemčiji in Mali antanti, ker bi sicer ne bilo umljivo, zakaj se v Miklasovem spremstvu nahaja tudi zvezni kancelar dr. Schuschnigg in avstrijski državni tajnik za zunanje zadeve Guido Schmidt. Vsekakor je zanimivo, da prinaša baš sedaj »Uj Nemzedek« senzacionalno vest, da bo madžarska vlada po Miklasovi vrnitvi na Dunaj takoj pričela z državami Male antante pogajanja, ki naj pomagajo do ureditve raznih perečih političnih in gospodarskih vprašanj, ki visijo med Madžarsko in posameznimi državami Male antante.

Odločilna bitka v dolini pred Bilbaom

Divizija „črnih strel“ zdecimirana

BILBAO, 4. maja. **Havas poroča: V službenem poročilu biskajskega odbora za narodno obrambo pravi, da so baskovske čete na odsekih Bermen in Euscadia zdecimirale ostanke divizije »črnih«. Baski so ob tej priliki zajeli precejšen plen. General Mola je naslovil poseben ultimat baskovski vladi v katerem zahteva predajo mesta, da se na ta način prepreči nadaljnje prelivanje krvi. Zdi se, da bo odločilna bitka v dolini pred Bilbaom.**

LONDON, 4. maja. **Britanski trgovski parniki so pričeli z evakuacijo žena in otrok. Vkrcanih bo okoli 30.000 oseb, ki jih bodo odpremili v Francijo. Zunanji minister Eden je v spodnji zbornici izjavil, da je Franco odgovoril angleški vladi, da ne more nuditi jamstva za prevoz otrok, žena in starcev iz Bilbaa predlagajoč, naj se mu Bilbaom in Santandrom ustanovi varna cona, kamor bi pripeljali vse prebivalstvo iz Bilbaa. Eden pa je dejal, da je angleška vlada storila svoj nasproten korak prav radi tega, ker meni, da je to delo vljudnosti ter humanosti in upa, da ji Franco pri tem ne bo oviral. — Franco očita v protestni noti britanski vladi, da nudi postopek Velike Britanije, ki je najpreje pod zaščito svojih vojnih ladij poslala svoje trgovske parnike v Bilbao in ki sedaj s temi parniki evakuira prebivalstvo, primer vmešavanja v špansko državljansko vojno in kršitev svečanih obveznosti, ki jih je bil prevzel London.**

Hajaši v škripcih

TOKIO, 4. maja. V tukajšnjih krogih komentirajo izid nedeljskih volitev kot močan izraz nezaupanja vladi generala Hajašija, ki je prvotno nameraval podati demisijo, ki pa je pozneje to svojo odločitev spremenil po izrecni želji iz bližine mikada, ki so mu polagali na srce, naj skuša doseči sporazum s političnimi strankami. Vojaški krogi pa smatrajo, da bi se moral novi parlament razpustiti ter izvesti nove volitve.

Fakir Ipi ne bo več dolgo delal preglavic Vel. Britaniji

LONDON, 4. maja. Po vesteh iz Vazeristana se nahajajo vstaši fakirja Ipija v močni akciji proti britanskim silam, ki so bile poslane proti njemu. Ipi se poslužuje gverilske taktike in ne napada njegovi pristaši nikjer britanskih vojakov v večjih skupinah. V teku včerajšnjega dne je bila cela vrsta manjših vstaških akcij proti manjšim britanskim oddelkom, stražnicam in manjšim posadkam, vendar pa so bili vstaši povsod odbiti s težkimi izgubami. Napredovanje britanske vojske se nadaljuje in prodirajo vojaki vse globlje v Vaziristan.

„Črni seznami“ v Nemčiji — člani Katol. akcije ne morejo zavzemati vodilnih mest

DUNAJ, 4. maja. Po tukajšnjih informacijah iz zaupnih virov se doznava, da so izšla iz vodilnih krogov hitlerjevske mladine navodila, da se napravijo takozvani »črni seznami«, ki omogočajo, da se vsakemu članu Katoliške akcije v Nemčiji onemogoči, da bi zavzemal kakšno vplivno politično mesto ali pa državno službeno mesto.

Nobenih Mussolinijevih odposlancev k neguševemu sinu

RIM, 4. maja. Havas poroča: V ministrstvu za propagando izjavljajo, da je popolnoma izmišljena vest, da bi bili odpotovali v Jeruzalem posebni Mussolijevi odposlanci, da ponudijo starejšemu negušovemu sinu abesinski prestol.

Windsorski vojvoda odpotoval iz Avstrije

DUNAJ, 4. maja. Havas poroča: Nj. kr. Vis. vojvoda Windsorski je izdelal program za svoje potovanje v Francijo. Zapustil je vilo »Appelsbach« in se odpeljal z avtomobilom v Salzburg, kjer se je vsedel v brzovlak ter odpotoval v Pariz, kamor prispe okoli 10. ure dopoldne. Odtod pojde v Tours, kjer ostane tri do štiri tedne in kjer se bo poročil z gospo Simpsonovo. Po poroki se vojvoda Windsorski vrne najbrže v Avstrijo nazaj, kjer je precejšnji del njegove prtljage bil odposlan na Dunaj. — Ob odhodu iz Avstrije je poslal vojvoda Windsorski zveznemu prezidentu Miklasu zahvalno brzojavko za prijateljski sprejem, ki ga je bil deležen v Avstriji. Ob priliki odhoda iz St. Wolfganga so mu poklonili wolfgangsko dečvo za gospo Simpsonovo.

Dom kraljice Marije na Pohorju

V nedeljo, dne 2. V. 1937 je imelo Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru svoj redni letni občni zbor. Društvo oskrbuje Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Predsedovala in vodila je občni zbor ga. Marija Maistrova. Uvodoma je pozdravila zastopnika kraljevske banske uprave, zastopnika mestne občine mariborske, sreskega načelnika ter vse navzoče članice in člane. Društveni odbor se trudi, da čimbolj urejuje in spopolnjuje lepo letovišče za naše ortroke, saj lahko uvrstimo Počitniški dom na Pohorju med prve najbolj urejene domove te vrste in smelo trdimo, da prednjači vsem sličnim zavodom v državi. **Ogromen napredek** je bil viden posebno v preteklem letu. Postavljen je **nov lep dom za dečke,** ki lahko sprejme pod svo jo streho 45 dečkov. — Prizidan je **novi stavbi** lep, velik **dnevni prostor,** kjer se lahko kretajo dečki tudi v slabem vremenu. V novem domu je urejena tudi **kopalnica** s toplimi prhami ter z vodovodom. Brezdvomno je nova stavba na najlepšem in najprijaznejšem prostoru. Mesto lesenih, že razpadajočih barak je bil postavljen sredi smrekovega gozdička na južnem obronku hribčka **bolniški paviljon.** Kakor drugod je tudi v to stavbo napeljan vodovod. Bolniški paviljon ima tudi svojo kopalnico. Uredil se je **kopalni bazen,** ki meri 10×30 m. Pred kopalnim bazenom je predbazen, kjer se bo voda ogrevala in očistila sedimentov.

Največje delo v tem letu pa je električna naprava z lastno električno centralo. Električne lučke razsvetljujejo vse prostore v vseh objektih. Električni motorji ženejo gospodarske stroje in dvigajo do 10.000 litrov pitne vode na višino 73 m, odkoder je napeljana po vodovodu v vsa poslopja, kjer so nameščene kopalnice s toplo in hladno vodo. Gradbena dela je vodil z vso požrtvovalnostjo g. Berlaj.

V lanskem letu je letovalo na Počitniškem domu **424 otrok** v 3 skupinah po 30 dni od 12. VI. — 10. IX. 1936. Bili so otroci na sledeče stroške: 110 na stroške mestne občine mariborske, 108 na banovinske, 15 na stroške Zdravstvenega doma v Celju, 27 na Zdravstveni dom Maribor, 30 na Zdravstveni dom Brod na Savi, 28 iz dečjih domov, 12 na društvene, 92 na stroške staršev. Od teh je bilo: **sirot, polsirot in zelo ubožnih 124,** iz zavodov 28, delavskih, železničarskih in poduradniških 195, iz uradniških slojev 21, iz samostojnih poklicev 56 otrok. Za **zdravstvo otrok** je v vsakem oziru bilo odlično poskrbljeno, saj so otroci pod stalnim zdravniškim nadzorstvom. O splošnem zdravstvenem uspehu govori najbolje porast teže otrokom, ki znnaša največ 6.50 kg, povprečna težina pa je znašala 2.50 kg.

Gospodarstvo je na izredno visoki stopnji, predvsem glede vrta, polja in živinoreje. Živinoreja je tako razvita, da nam v seziji sploh ni treba kupovati mleka, v zimskih mesecih pa se prideluje domači sir. Mlad sadovnjak šteje že približno 500 sadnih dreves. Vso povrtnino daje domači vrt. — K uspehu vzorno urejenega gospodarstva, ki je vzor vsej okolici, je pripomogla gozdarska šola, ki urejuje in goji gozdne nasade, ter tovarna za dušik v Rušah, ki daruje vsako leto vse potrebno umetno gnojilo

Posebno zahvalo dolguje društvo tudi zasebnim dobrotnikom, ki so dejansko in z nasveti pripomogli Počitniškemu domu

Zgodovinski problemi

Historična podoba Celjskih grofov

Ob izredno živahnem zanimanju mariborskega izobraženstva je predaval te dni v Ljudski univerzi naš odlični zgodovinar in znanstvenik univ. prof. dr. Milko Kos, ki je v svojih strokovnjaških izvajanjih izklesal pred številnimi hvaležnimi poslušalci historično podobo Celjskih grofov.

V prvem delu svojih obravnavanj je prikazal naglo rast moči, oblasti in posesti grofov Celjskih, ki so se od l. 1418 sem po izumretju Ortenburžanov pa do leta 1456, ko pade v Beogradu poslednji Celjan, v strmem vzponu vzpeli med najveljavnejše evropske rodovine in so dosegli višek moči ter veljave za časa vlade Sigmunda Luksemburškega, ki jih je 1436 pov zdignil na stopnjo državnih knezov. V tej luksemburško celjski zvezi so imeli Habsburžani svoje najnevarnejše nasprotnike, saj so Celjani s svojo transverzalno ekspanzijo ovirali širjenje habsburške moči proti jugu in saj so s svojimi rodbinskimi zvezami, v čemer so bili pravi mojstri, zajeli v sfero svojega vpliva predele Slavonije, Hrvatske, Madjarske in Bosne tja do Srbije. Kakor pa je naglo in drzno naraščala moč Celjanov, tako se je v trenotku tudi zrušila, da je od ogromne celjske dedščine ostalo komaj par gradov za Ulrihovo vdovo Katarino ter njenega vojaškega poveljnika Jana Vitovca. Habsburžani so popolnoma zmagali, njihovi nevarni tekmeci, ki so se bili z njihovo močjo vzpeli do slave in moči, so izginili s površine.

Drugi del svojih razmotrivanj pa je posvetil odlični predavatelj vprašanju morebitne južno slovanske politike Celjanov. Misliti na kakšne nacionalne elemente celjske politike, bi bilo precej naivno. Celjani so bili Nemci po rodu in življenju. Samo en vir dela čisto rahlo, komaj uvaževanja vredno disgresijo. Nacionalna misel je bila tedaj morda zaživela pri drugih narodih (Francozih, Poljakih, Madjarih), ni pa najti sledu o takšni politiki pri Celjanih. Nasprotno, Celjani so postali pri že nacionalno zavestnih Madžarih in Hunjadijevcih predmet posebno žolčne mržnje, ki so si jo nakopali kot tujci Nemci radi vmešavanja Celjanov v madžarske prilike.

Politika Celjanov je bila izrazito **dinastična, fevdalna** politika, ki je šla za širjenjem ter množenjem njihovega posestnega stanja in moči. Pri tem so slučajno prišli v stike z bosanskimi Kotromanići, tako da se nahajajo v nekaterih virih celo neke čudne aluzije z ozirom na razmerje Celjanov do Turkov, iz česar je mogoče povzeti, da je bil v tedanji dobi pač merodajen **religiozni** moment, nikakor pa ne **nacionalni.**

To so v kratkih obrisih vodilne misli, ki jih je v svojih pomembnih izvajanjih razvijal univ. prof. **dr. M. Kos,** ki je za izredno poučno ter ob 500-letnici Žovneških gospodov primerno predavanje žel toplo in prisrčno zahvalo številnih poslušalcev.

Kulturni razgledi

„Dolarska princesa" v gledališču

(Ob prvi reprizi.)

Zaključna operetna novost letošnje gledališke sezone. Operetarska vsebina, Fallova muzika, ki ji je bil veren tolmač dirigent **Lojze Herzog.** Režija je bilo topot v rokah gostujočega režiserja Jožeta **Povheta,** koreografsko stran pa sta skupno reševala ter urejevala A. **Harastović** in J. **Povhe.** Režija je kazala številne sledove večče, skrbne roke, ki je z domiselno pobudnostjo ter podjetno iznajdljivostjo poživila tok dogajanja, ki ga je režiser usmeril v strugo revijsko operetnega prikazovanja, kar te vrste operetam prav gotovo niti najmanj ne škoduje, ampak kvečjemu samo koristi. Ta revijski značaj so poživljali prizori pred drugim zastorom, spremljani običajno z baletnim predvajanjem. Scenična priredba je bila zelo okusna, novi kostumi z novo komparzerijo so pripomogli k čim lepšemu uspehu te v znamenju operetnega amerikanizma in ameriške operetnosti vznikle Fallove operete. Povhe, ki se mu je posrečilo, da je v naših sicer skromnih razmerah zajamčil predstavi lep uspeh, je pritegnil k sodelovanju vse naše operetne igralke in igralce, ki se jim je nudila lepa konjunktura v smeri že ponovno izkazanih uprizarjalnih in pevskih vrlin (J. Igličeva kot Alice, Barbičeva kot Daisy, P. Kovič — Conder, Sancin — Fredy, Verdonik — Hans pl. Schlick, Harastović — Dock, S. Gorinškova — Olga, D. Gorinšek — Tom, Blaž — James, Crnobori — Bill). Uprav triumfalen uspeh je žela **Kraljeva** v vlogi oskrbnice Thompsonove in dala primer, kako je brez pajacnosti mogoče uspešno izoblikovati karakterno značilnost smešnih operetnih likov. Morda bi kazalo razmišljati glede uspešnejše in prepričevalnejše zasedbe Olgine vloge. Predstava je z izključno operetnih vidikov prav lepo uspela in je med najboljšimi v zadnjih dveh sezonah, zlasti v scenično opremnem oziru. —ec.

do njegovega procvita, predvsem so se odlikovali g. dr. Lipold, gospa Lipoldova, ga. Ballonova, ravnateljica gospa Rapočeva in gospodična Borstnerjeva.

Sokolske vesti

DAN PRIPRAVLJENOSTI. Člani in naraščajniki mariboorskih sokolskih društev morajo biti na svojih zbornih mestih v četrtek par minut pred ½7 uro, (ne ob 5.15 kakor je bilo včeraj pomotoma objavljeno).

Pri objavi nove uprave marib. sokolske župe je pomotoma izostalo ime br. Janka Pirca.

Študenške novice

Vlom v čevljarsko delavnico. Nenavaden vlom se je izvršil v noči na 1. maja. V Krpanovi ulici ima poleg hiše v majhnem prizidku delavnico čevljarski mojster Kotnik, v čigar delavnico je neznani vlomilec udri na poseben način. Napravil je v zidu večjo luknjo, tako da se je lahko splazil v notranjost delavnice. Tam je pobral vse izgotovljene čevlje in nekaj delov ter vse orodje in je pobegnil preko vrta na Zrinjskega cesto. Orožniki pridno zasledujejo storilca. S pomočjo policijskega psa so se ugotovili sledovi do poti, ki vodi proti Radvanju.

Sv. Florijana, patrona gasilstva, so proslavili včeraj dopoldan studenški gasilci zelo slovesno. O b10. uri je bila sv. maša v cerkvi sv. Jožefa katere se je moštvo udeležilo polnoštevilno z zastavo. Navzoče so bile tudi nekatere botre. Po maši so se zbrali vsi v dvorani Glas in je imel predsednik Kaloh ob tej priliki primeren nagovor.

Pobrežke novice

Zadnji čas so se pri nas zopet v večjem številu pojavili cigani ter z beračijo in tatvino nadlegujejo ljudstvo.

Bivši pobrežki župan in sedanji preds. društva RK na Pobrežju g. Matija Volk je bil pred dnevi sprejet na pogovor pri g. Hutterju. Pri tej priliki mu je gospod Hutter na njegovo intervencijo obljubil, da bo zaposlil pri gradnji Hutterjeve kolonije predvsem domače delavce. Čast in priznanje!

Ljutomerske novice

Učiteljska društva Prekmurja in Prekmlje bodo zborovala. Učiteljska društva Ljutomer, Ormož, Murska Sobota in Dol. Lendava bodo zborovala skupno 8. maja ob pol 10. uri v Sokolskem domu v Murski Soboti. Poleg običajnih točk bo na sporedu referat o »Učiteljici ženi in narodni prosveti«, referat g. E. Vranca iz Maribora o »strnjenem šolskem delu, ki je klic naše dobe«, referat g. Jandla o »spremembah k zakonu o narodnih šolah«. Situacijsko poročilo bo podal g. Kumelj iz Ljubljane.

Osebna vest. Upravništvo pošte v Ljutomeru je prevzel po odhodu g. Urbiča g. Gregorič, ki je prišel iz Murske Sobote. Na našo pošto je prišel tudi uradnik g. Rak iz Murske Sobote.

Putnikove novice

Putnikove novice. Putnik Maribor pri redi 6. maja 2 zanimiva majniška izleta, in sicer: prvi na Pohorje, Pohorski dom, Mariborska koča. Odhod ob 8. uri izpred hotela »Orel«. Din 35.—. Drugi v Slovenske gorice, Cmurek, Apaška kotlina, Gornja Radgona, Slatina-Radenci, Kapela, Sv. Trojica, Sv. Lenart. Odhod ob 7. uri izpred hotela »Orel«. Povratek v Maribor ob 20. uri. Cena vožnje z obedom na Kapeli, kjer se bo nudil izletnikom diven razgled preko Slov. gorice Din 75.—. Za ta dva izleta naj se interesenti čimprej prijavijo pri »Putniku«. Istočasno opozarja »Putnik« na binkoštni izlet 16. maja v Postojno z ogledom svetovno znane Postojnske jame. Vožnja, potni list in vstopnina v jamo le Din 131.—. V jami bo za binkoštne praznike svečana iluminacija. Izrabite to ugodno priliko in prijavite se čimprej pri »Putniku« Maribor-Celje.

Binkoštni izleti s Putnikom. Luksuzni avtokari vozijo: 16—19. maja: Opatija in Postojna, celoten aranžman Din 720.— 16.—17. maja: Postojna, Gorica, Trst, celoten aranžman Din 500.—. 16.—17. maja: Logarska dolina, vožnja Din 130.—. 16.—17. maja: Graz, vožna in kol. potni list Din 110.—. Takojšnje prijave pri »Putniku« Maribor-Celje.

Domači razgledi

Odgovor vinogradnikov

Prejeli smo: Štajerski vinogradniki, zbrani v nedeljo dne 2. maja v Mariboru z začudenjem čitajo očitke dalmatinskih in banaških vinogradnikov v pogledu zaplembe nepristnega oziroma po zakonu o vinu nedopustnega vina. Vinskega zakona niso sestavljali mariborski vinogradniki, ampak vinogradniki vse države in mora veljati za vsa vina. Prav posebno čudno se nam zdi, da se zlasti dalmatinski vinogradniki pritožujejo, če naša vestna kontrolna stanica čuva nad pristnostjo dalmatinskih vin, ki ga v našem mestu ogromno popijejo. Slovenski vinogradniki smo hvaležni naši kontrolni postaji, če zaplenj štajerska nepristna vina in vedno zahtevamo poostrenje kontrole. Čudno pa je tudi to, da je Dalmacija tako siromašna, ko vendar producira toliko vina, da ga točijo od Gjevgjelije do Novega Sada in od Cetinja do Maribora in še se izvaža v inozemstvo. Čudno se nam vidi, da točijo podrumaši dalm. vino pod lastno ceno, toraj brez dobička in celo v izgubo.

Če je za kmeta danes obupno, kaj naj **poreče!o vinčarji.** Kmet je vsaj toliko na boljšem, da ima svojo streho in zemljo. Mi nimamo naše strehe nimamo zemlje, imamo samo dvoje rok, s katerimi naj preživljamo sebe in kopico otrok. Naš toberh znaša v denarju po Din 2.50—5.- dnevno, vse ostalo pa nam naj da mleko. Zato padec cen ne zadene nobenega tako, kakor viničarje. Vse najpotrebnejše potrebščine so obdržale vedno svojo isto ceno, sol, vžigalice, viničarjem pa se z znižanjem cene mleku prejemki stalno znižujejo. Če smo preje prodali 5 lit. mleka na dan, smo dobili za mleko Din 15.—, a danes naj ga damo za 5 kron in naj za isti trud in isto količino prejmemo samo Din 6.25. To je tretjina prejšnjega. Nekateri morajo vsak dan poleti in po zimi v dežju in vsakem času po dva litra nositi po dve uri daleč v mesto. Koliko raztrgajo obutve in koliko obleke. Zato je cena Din 2.— komaj primerna, vendar pa bi bili tudi s to zadovoljni. Zato pozivamo viničarji svoje mestne gospodarje, katerim vestno čuvamo in obdelujemo vinograde, da nam store tudi oni svojo dolžnost in nam plačujejo naš skromni pridelek po krščanski ceni, da vplivajo na svoje someščane, da je znižanje cene mleku sramota za vsakega meščana, saj s tem pijejo kri najbednejšemu in najsiromašnejšemu sloju.

Dobra zamena.

»Kaj, ali je res, da se je oficijal Burja poročil z debelo vdovo mesarja Jančarja?«

»Res!«

»No, lepo breme si je naložil z njo na svoje rame!«

»Nič ne de. Zato je pa odložil s svojih ramen težka — hipotečna bremena!«

Javanski sultan in lepotica Nadja na ljubezenskem razpotju . . .

Med mlado grško rusko lepotico Nadjo Vlasovo in javanskim sultanom Pakoe Alama se je bilo svojčas razvilo intimno in prisrčno ljubezensko razmerje. Italijanski časnikarji so dan za dnem oblegali nizozemski konzulat v Milanu, ko so izvedeli, da se bo javanski sultan raje odpovedal sultanskemu prestolu kakor pa da bi se izneveril svoji ljubljeni Nadji. Vse je že izgledalo, da bo tudi tu zmagala, kakor v slučaju gospe Simpsonove ljubezen, ki vpostavlja nerazrušljive vezi. Vse te govorice pa so bile več ali manj izrodek nizozemskih vladajočih krogov, ki bi najbrže želeli, da se javanski sultan res odpove prestolu. Kakšno iznenadenje pa je sledilo sultanovi izjavi, da je pripravljen prevzeti prestol, kar se je pred dvema mesecema tudi zgodilo. Pakaoe Alama je prevzel sultanske posle in bil dne 12. t. m. ustoličen v navzočnosti nizozemskega guvernerja. Ob tej priliki je bil novi sultan povišan v podpolkovnika nizozemske armade. Po tem lahko sklepamo, da sultan ne misli na abdikacijo v prid svoje izvoljenke Nadje. Nastaja pa vprašanje, kaj in kako bo z lepo Nadjo. Malo verjetno je, da bi se Nadja, ki je svojega sultana tako ljubila, ponižala sedaj v vrsto sultanovih žena ter da bi v haremu delila sultanovo ljubezen z drugimi odaliskami. Verjetno je, da bo zadušila in zamorila v sebi svojo globoko ljubezen do ljubljenega sultana, ako že ne more postati njegova žena. Lepa Nadja je bivala nekaj časa s svojo materjo v Parizu, nakar se je preselila v Cannes, kjer imajo Vlasovi svoj letni dvorec. Italijanski časnikarji si stalno prizadevajo, da bi se ji približali in črpali iz tega intervjua nadaljnje snovi za svoje senzacionalne članke. Zdi se, da bo lepa Nadja Vlasova osvojila metodo gospe Simpsonove, ki beži pred radovedno publiko.

Vse do najnovejših dni se je zdelo ljubezensko razmerje med lepo Nadjo in javanskim sultanom, kakor povest iz tisoč in ene noči. Po zadnjih vesteh pa se ta idila zavija v neko kopreno nejasnosti, ki osporava celo položaj sultana. Šušlja se, da javanski sultan sploh ni sultan. Za časa sultanovega bivanja v Milanu, je prišla z njim v stik neka odlična osebnost, ki izjavlja danes, da Pakoe Alam sploh ni nikak sultan, temveč »pan german«, to se pravi neke vrste avtonomni vladar, ki pa ima veliko avtoriteto pri tamkajšnjih domačinih. Ugotovljeno je pa nedvomno, da v njegovih žilah nikdar ni tekla kraljevska kri.

Ob priliki slavnostnih ceremonij je nizozemski guverner povdarjal velike odlike sultanovega prednika in hvalil mladega naslednika zlasti radi njegove globoke zvestobe javanskim tradicijam. — Koncem ceremonij so odplesale sultanove sestre karakterističen malalajski ples. Po vseh dogodkih sodeč je tega ljubezenskega razmerja, ki je rodilo toliko radovednosti in komentarjev, vendarle konec in sicer takšen konec, ki ga še pred letom dni ni nikdo pričakoval. — Mlada, lepa in še vedno zaljubljena Nadja je odpotovala na morsko obal, da tam čimprej pozabi na svojega princa, ki je križal njeno življensko pot. Kljub današnjemu stanju, ko je Pakoe Alama že prevzel sultanske posle in se Nadja zdravi od srčnega obolenja ob morski obali, ni izključeno takšno ali drugačno iznenadenje, ki bi sultana in Nadjo ponovno povezala z nekdanjo ljubezensko vezjo.

Mariborske in okoliške novice

Ustanovitev strelske družine v Studencih

V nedeljo ob 9. uri dopoldne so se zbrali pri Grmeku v Studencih številni strelci na ustanovnem občnem zboru strelske družine v Studencih. V imenu pripravljalnega odbora je s kratkim nagovorom otvoril občni zbor br. Jakob Vojak, ki je pozdravil navzočega delegata strelskega okrožja brata S. Rejo in predsednika NO brata Golčarja. Po podanih referatih so se vršile volitve. Izvoljen je bil sledeči odbor: Vojak Jakob predsednik, Hren Ernest podpreds., Davidovič Bogdan tajnik, Topolovec Zvonimir blagajnik, Pegan Rihard, nam. in Frelih Joško gospodar. Po izvršenih volitvah je brat predsednik podelil besedo delegatu strelskega okrožja bratu Reji, ki je v svojem patriotičnem govoru bodril člane k novemu delu ter posebno povdarjal potrebo narodno-obrambnega dela. Na koncu svojega govora je želel društvu obilo uspeha. Po zahvalnem govoru je brat predsednik zaključil lepo uspeli ustanovni občni zbor. Z občnega zbora se je poslala generalu Putnikoviću, dolgoletnemu zaslužnemu predsedniku marib. strel. okrožja, prisrčna pozdravna brzojavka.

Smrt blage žene. V 46. letu starosti je preminila v Studencih blaga žena in plemenita gospa Štefanija Pušaver, žena sodnega uradnika g. Pušaverja. Ranjko je odlikovalo dobro srce, ki je bilo revnim in pomoči potrebnim vedno odprto. Plemeniti pokojnici svetal spomin, globoko žalujočemu soprogu naše iskreno sočutje!

Jurjevski dan. Dne 6. t. m. proslavi mariborska garnizija tradicionalni jurjevski dan (Gjurjevski uranak) in sicer na Teznem. Na podlagi naredbe mestnega poveljnika se pozivajo vsa patriotična, kulturna in sportna društva, šole in meščanstvo, da se udeležijo te proslave. — Povorka se formira na Trgu Svobode do 7. ure. Dotlej naj bodo vsi udeleženci na navedenem trgu. Glede vseh ostalih pojasnil se je obrniti na poveljnika povorke, komandanta 32. topniškega polka podpolkovnika Kilarja) št. tel. 21-34). Oni, ki se ne bi udeležili povorke, naj bodo na Teznem do 8.30. V slučaju deževnega vremena, uranka ne bo. Uprava oficirskega doma.

Abrahamovo. Te dni obhaja 50 letnico rojstva priljubljeni policijski nadzornik g. Franc Gračner. Ob lepem življenskem jubileju mu izrekamo najtoplejše čestitke in voščila.

24:10. V preteklem mesecu je bilo v Mariboru na novo izdanih 24 obrtnih pravic, izbrisanih pa 10.

Cercle francais. Odbor francoskega krožka v Mariboru vabi vse člane in prijatelje društva na koncert, francoskega virtuoza R. Soetensa in orkestra ljubljanske Glasbene Matice v sredo dne 5. maja ob 20. uri, v veliki kazinski dvorani. Izvajale se bodo skladbe J. Mihevca, A. Vivaldija, J. S. Bacha, C. Francka, M. Musorgskega in Manuela de Fala. Odbor že nadeja, da bo naše občinstvo počastilo odlične umetnike in izbrani program s prav mnogoštevilno udeležbo.

Hotel »Ore'«, nov kabaretni spored, svetovnega slovesa. Na praznik in ob nedeljah čajanka s programom.

V četrtek, dne 6. t. m., to je na praznik Vnebohoda, ostanejo trgovine v Mariboru ves dan zaprte. Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Ljubav ob morju, odrsko bajko v 5. slikah s petjem od R. Lintnerja, ki je dosegla pri dosedanjih uprizoritvah zreden uspeh, ponovijo študenski sokolski diletanti na praznik dne 6. maja 1937 ob 20. uri v Sokolskem domu. Ker je to zadnja predstava v tej sezoni opozarjamo na njo vse, ki se žele enkrat prav od srca zabavati ter nasmejati. Rezervirajte si vstopnice, ker je pričakovati številnega odziva.

Za akademijo Sokola Maribor I., ki bo jutri zvečer ob 20. uri v telovadnici vojašnice Kralja Petra, so priprave v polnem teku. Udeležimo se je vsi, prav vsi, da se tako vsaj malo oddolžimo idealnemu Sokolu pok. bratu dr. Pivku in pokažimo tudi da znamo ceniti požrtvovalno delavnost telovadcev.

Kino

Kino Union. Torek velefilm »Njena ljubezen — njena bol«, Magda Schneider, Svetislav Petrovič, Oskar Sima, čudežni otrok Peter Bosse.

Suzana Roche, znana francoska pianistka, spremlja na koncertu dne 5. maja R. Soetensa. Vstopnice za koncert so v predprodaji v trgovini Zlate Brišnik. Slovenska ulica 11.

Sv. Marjeta niže Ptuja. V četrtek 6. maja priredijo po Ptujskem polju znani »Rački škrjanci« pod vodstvom učitelja Zorna mladiiski koncert s pestrim sporedom vseh naših najpomembnejših mladinskih skladateljev. Začetek točno ob 14.30 uri.

Veliko zanimanje vlada za koncert francoskega violinista Soetensa, ki bo koncertiral v Mariboru s spremljanjem orkestra ljubljanske Glasbene Matice. Vstopnice v predprodaji v trgovini Zlata Brišnik.

Sokolsko društvo v Središču ob Dravi priredi 20. junija 1937 svoj letni nastop, združen z veliko javno tombolo.

Skladatelj mnogih, med našimi pevci zelo priljubljenih pesmi **prof. Vasilij Mirk** bo zastopan na koncertu »Jadrana«, ki bo to soboto v Unionu, s svojo najnovejšo pesmijo **»Molitva«.** Po koncertu zaključek PTL tedna.

Proslavo Materinskegt dne priredi Žensko društvo s prijaznim sodelovanjem naših šol in šole Glasbene Matice v veliki unionski dvorani v torek 11. t. m. ob 20. uri. Čisti dobiček je namenjen letovanju uboge slabotne dece na Počitniškem domu kraljice Marije na Pohorju.

Gledališka uprava prosi vse one gg. abonente in lastnike blokov, ki so z plačevanjem obrokov v zastanku, da jih izvolijo poravnati čimprej.

Novice z Ljudske univerze. V petek 7. maja predava g. prof. O. Šest, režiser ljubljanske opere o temi »Moderna družabnost«. V tem svojem drugem delu bo predavatelj navedel razna navodila in konkretne primere iz široke snovi pravilnega in lepega obnašanja med ljudmi.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Albaneževa lekarna na Frankopanovi cesti in Königova lekarna na Aleksandrovi cesti.

Hladno, oblačno in deževno bo vreme v smislu dunajske vremenske napovedi za danes.

G. William Teeling v Mariboru. Dne 29. aprila je prispel iz Zagreba v Maribor ugledni angleški publicist W. Teeling, ki je v tukajšnjem angleškem krožku predaval o **kronanju in angleškem imperiju.** Pred predavanjem ga je toplo pozdravil predsednik angl. kroška dr. J. Kotnik, nakar je g. Teeling v enournem, retorično in vsebinsko dovršenem, predavanju podal zgodovino in potek kronanja. Hkrati pa je tudi na prav zanimiv način pojasnil velik pomen tega zgodovinskega dogodka za skupnost ogromnega angleškega imperija poudarjajoč, da je krona danes še edina vez, ki druži posdine dominione med seboj. Po predavanju je g. Teeling, ki je domala prepotoval ves stari in novi svet, v ožjem krogu članov angl. krožka pripovedoval o svojih doživljajih in vtisih po naši in tuji zemlji. Naslednjega dne pa se je v spremstvu prof. dr. Kotnika in klubovega tajnika prof. Kosa odpeljal v Slov. gor., ki so ga s svojim cvetjem in zelenjem kar očarale. S popoldanskim vlakom se je nato preko Dunaja vrnil v London, kjer bo imel pri kronanju važno funkcijo.

Praktično socialno delo Protituberkulozne lige v Mariboru. Na svoji zadnji seji je uprava mariborske Protituberkulozne lige sklenila odposlati v letošnjem poletju 12 otrok revnih staršev v počitniške kolonije na Jadranu. Izbiro v poštev prihajajočih otrok je prepustila šolskim vodstvom. Predmetnih prošenj iz gornjega raz loga ni treba pošiljati upravi Protituberkulozne lige.

Odprta noč in dan so groba vrata . . . Ob Dravi št. 8 je preminul v 66. letu svoje dobe posestnik Mihael Šadl. Blagega in dobrega moža bodo ohranili v trajnem spominu vsi, ki so ga poznali. V Kosarjevi ulici 37 je umrl v častitljivi starosti 80 let vpokojeni nadučitelj Jože Semolič. Bil je zaslužen mož in vzgojitelj mladine. V Počehovi 18 je umrl v 46. letu svoje dobe progovni delavec drž. žel. Franc Felser, v splošni bolnišnici pa strojarski mojster Anton Butolen, star 63 let. — Žalujočim preostalim naše globoko sočutje.

»Ljudska samopomoč«, reg. pom. blag. v Mariboru, je imela dne 2. majnika t. l. svoj redni občni zbor. Iz poročil blagajniških funkcijonarjev posnemamo, da je bilo koncem leta 1936 8.348 članov, zavarovanih za Din 69,640.000. Blagajna izkazuje v minulem letu preko 36 milijonov prometa in je bil ostanje rezervnega fonda Din 6,373.763.70. Po daljši debati se je sklenilo, da se dosedanji 30% odtegljaj zniža do prihodnjega rednega občnega zbora na 25% in sicer za člane, ki bodo umrli od 3. majnika naprej, in s pristopom pred 1. nov. 1933.

Stanek slejkoprej taji. Studenški orožniki so včeraj prepeljali zloglasnega in drznega vlomilca Franca Staneka na tukajšnjo policijo, kjer ga je včeraj popoldne in danes dopoldne zasliševal vodja kriminalnega oddelka, višji nadzornik g. Cajnko. Stanek je pri zasliševanju odločno tajil, da bi se bil udeležil drznih vlomov pri belem dnevu. Policija je povabila k zasliševanju celo vrsto prič in je danes dopoldne že pričela s konfrontacijami. Dve priči sta danes dopoldne z vso sigurnostjo izpovedali, da je bil Stanek tisti, ki je potegnil rolo v Bizjakovo urarno, potem ko je prišel iz urarne. Zasliševanje se nadaljuje.

Predavanje v okviru Protituberkuloznega tedna. Jutri, dne 5. t. m. ob 20. uri bo govoril v dvorani Ljudske univerze sanitetni inspektor g. dr. Jurečko o vprašanju pobijanja tuberkuloze in o pomenu Protituberkuloznega tedna. Aktualno predavanje spremljajo številne skioptične slike. Vstopnine ni.

Strel v glavo

Danes dopoldne ob pol 10. uri sta odjeknila iz Aljaževe ulice 15 dva strela. V sobi navedene hiše so našli na tleh v krvi in nezavestnega s prestreljeno glavo 18-letnega Franca Pogorelca, po poklicu ključavničarja. Pogorelec je zadnje čase bil zaposlen kot delavec v neki tuk. tekstilni tvornici in je stanoval pri svoji materi. Danes dopoldne se je njegova mati podala na trg, njeno odsotnost pa je mladi Pogorelec izrabil za to, da si je v samomorilnem namenu pognal v desno sence iz samokresa dva strela. Pogorelcu sta krogli prebili glavo ter je obležal sredi sobe v mlaki krvi. Ko je mati prišla domov, je našla svojega nesrečnega sina nezavestnega ter je takoj obvestila mariborske reševalce, ki so Pogorelca odpremili v tukajšnjo splošno bolnišnico. Zdravniki si prizadevajo, da bi mu ohranili življenje, vendar obstoja malo upanja, da bi ostal med živimi. Kaj je potisnilo Pogorelcu v roko samokres, ni točno znano.

V IVANJKOVCIH UMORJENA POSESTNICA.

Mariborsko državno tožilstvo je danes dopoldne prejelo obvestilo sreskega sodišča v Ormožu, da je danes ponoči posestniški sin August Lipovec iz Ivanjkovcev umoril posestnico Angelo Novakovo. Lipovca so orožniki aretirali, dočim se bo obdukcija trupla pokojne Novakove vršila danes popoldne na pokopališču v Svetinjah. Podrobnosti zločina še niso znane.

Avto na mehaniškega vajenca. V splošno bolnišnico so prepeljali 17 letnega mehaničnega vajenca Ervina Fariča iz Levstikove ulice 1, ki je postal žrtev dela. Farič je bil namreč zaposlen pri popravilu nekega osebnega avtomobila, ki so ga dvignili s pomočjo dvigala. Nenadoma pa je dvigalo popustilo in je avto zgrmel na Fariča, ki se je nahajal pod vozilom. Farič je zadobil precej težke poškodbe, vendar ni njegovo stanje brezupno.

700.000 ANGLEŠKIH RUDARJEV BO STAVKALO.

LONDON, 4. maja. **Glavna zveza angleških strokovnih organizacij je na podlagi posebnega plebiscitarnega glasovanja v vseh rudniških revirjih sklenila proglasitev generalne stavke angleških rudarjev dne 22. maja. 700.000 delavcev bo mirovalo v angleških rudnikih in bo s to stavko najtežje ogroženo angleško gospodarsko življenje. Rudarji zahtevajo zvišanje mezd, znižanje delovnega časa in boljše delovne pogoje.**

FRANCOSKI NOVINARJI IN POROKA WINDSORSKEGA VOJVODE.

PARIZ, 4. maja. **Vest o prihodu Windsorskega vojvode na dvorec Conde pri Toursu je zbudila med pariškimi novinarji velikansko zanimanje. V Condeju so položili nove telefonske linije, ki bodo omogočale najhitrejša poročila ob prihodu vojvode in gospe Simpsonove. Župan, ki bo izvršil poroko, je že dobil zadevna navodila justičnega ministrstva.**

Ptujske novice

Občinska seja mestnega sveta ptujskega bo v torek, 4. t. m. O poteku seje in o njenih sklepih bomo poročali.

Bridka usoda nam je iztrgala našo ljubo, nepozabno ženo, mamico, sestro, teto itd., gospo

Štefanijo Pušaver, roj. Mulec

ženo sodnega uradnika

v 46. letu starosti.

Pogreb nenadomestljive in blage mamice bo v četrtek, dne 6. maja ob 16. uri na občinskem pokopališču v Studencih.

Sv. maša zadušnica bo darovana v petek, 7. t. m. ob 7. uri v cerkvi sv. Jožefa v Studencih.

Studenci, Maribor, Sv. Marjeta ob Pesnici, dne 4. maja 1937.

Stefan Pušaver, soprog; **Friderika, Milko, Jadviga,** otroci, **in ostalo sorodstvo.**

Prosimo tihega sožalja! 2340

DON JUAN

93

Vedel je sicer za redne jutranje obiske Rowlanda pri gospe Glinarjevi, ni pa mogel doznati za določne podrobnosti, ki so tvorile predmet zaupnih, tajnih razgovorov med obema. Vsekakor pa se je zdela knezu Voroncovu Rowlandova navzočnost na Prinčevskem otoku zelo sumljva. Na drugi strani se mu je zdelo čudno, da ga je gospa Glinarjeva pustila v nekakšni družabni oddaljenosti od Andrikosovih. Sicer ni imel proti temu nobenih načelnih pomislekov, saj mu je lebdel še živo pred očmi ostareli, zabrazdani obraz nje, ki jo je bil nekoč tako kruto prevaril in ki jo je bil po dolgih letih zopet uzrl na francoskem parniku Cambodge, s katerim se je pripeljal v Carigrad. Toda ali ni bilo v tem očividno smiselnem ter namernem oddaljevanju od Andrikosovih nemara kakšno drugo ozadje? V tem vprašanju si ni bil knez Voroncov še prav nič na jasnem.

Sredi tega razmišljanja je knez Voroncov popolnoma mehanično obračal listek, ki mu ga je bil izročil Zagloba. Tema v sobi mu ni niti dopuščala, da bi mogel prečitati naslov na pismu. Čim pa je prinesel Zagloba svetiljko, je Voroncov čisto mirno, mehanično odprl pismo, ne da bi bil niti najmanj slutil, da ga pisateljica pisma opazuje komaj nekaj korakov oddod za zastrtim oknom Andrikosove vile, z največjo napetostjo pričakujoč učinka njenega pisma. Opazila je nabrekle žile na njegovem čelu, stisnjene zobe, plamteče oči, ki jih je upiral v pismo.

Voroncov se ni za dolgo prepustil viharnim občutkom, ko je na podlagi pisma doznal, da se nahaja njegova žena v Carigradu. Takoj je pričel prebirati pismo in je zadržal svoje misli ob važnem sporočilu, ki mu ga je tako nenadno poslala njegova žena, ki jo je bil svojčas zapustil. To sporočilo je bilo zanj tolike važnosti, da je popolnoma pozabil na to, da bi se bil lotil razmišljanja glede riskantnosti njenega koraka in poizvedovanja. Takšne stvari se v špionsko poizvedovalnih stvareh končajo lahko s — smrtjo.

Knez Voroncov je sklonil glavo med obe roki in je razmišljal. Ko pa je čez nekoliko minut dvignil glavo, je Vera Rancova opazila iz skrivališča za zastrtim oknom v Andrikosovi vili, kako so poteze na njegovem obrazu postale odločne in kako so zadobivale izraz energičnosti. Vera si ni bila prav nič v dvomu, da je čakala njeno rivalinjo bridka in težka ura.

Medtem pa se je gospa Glinarjeva že vrnila domov s svojega izleta. Knez Voroncov je bil zgoraj v njenem boudoirju in ni slišal njenega prihoda. Čim je Glinarjeva prestopila prag svoje hiše, je takoj doznala od služinčadi o drznem napadu roparjev, ki bi jim bila kmalu padla kot nedolžna žrtev v njihove zločinske roke gospodična Hermiona. Govorice so bile do večera to prigodbo precej popačile, tako da je Glinarjeva zvečer doznala, da so imeli roparji namen, da odvedejo Hermiono v neko skrivališče in da bi jo izpustili šele po založitvi izredno visoke odkupnine, ki bi bila nedvomno prisilila Andrikosa, da proda svojo vilo. Toda Rowland je skupno s slugo Antoinom rešil Hermiono iz nevarnega položaja.

Glinarjevo je ta vest tako razburila, da je takoj poklicala Zaglobo in mu dala nalog, naj skupno s hlapci pazi in straži vso noč, da se ne bi zadeva ponovila kje drugje...

(Se nadaljuje.)

Sokolstvo

Vsi v zbor! Vsi na svoja mesta!

V četrtek dne 6. t. m. je dan pripravljenosti Sokolstva Mariborske župe. Je to dan preizkušnje sokolske zavesti in sokolske discipline. Sokolstvo si je že pri ustanovitvi zapisalo na svoj prapor: borba za svobodo slovanskih narodov. Tej veliki ideji je vedno živelo, delalo in se borilo ne le z besedami, temveč tudi z dejanji. Za svobodo čehoslovaškega in jugoslovenskega naroda je tekla sokolska kri v Rusiji, v Dobrudži, pri Solunu, Italiji in Franciji. Nešteto naših bratov se je borilo, nešteto jih je žrtvovalo svoja življenja za našo svobodo. In mi? ki uživamo sadove naših bratov? S ponosom jih imenujemo za svoje brate, z radostjo gledamo na njihova dela. Ali nam njihovi svetli vzori ne narekujejo, da moramo, kar je bilo s krvjo zgrajenega, čuvati, da ne bodo njih dela in njih največje žrtve zaman. Naša sokolska zavest nam pravi, da moramo braniti svojo svobodo. Domovino braniti pa je sposoben le tisti, ki je moralno visoko stoječ, ki je trden, da ni bilka, ki jo vsak vetrič upogne. Z uspehom pa se lahko brani samo tisti, ki se v miru pripravlja, ki je vedno pripravljen, da ne doživi presenečenj. Naši zbori pripravljenosti naj pokažejo, da še vedno živi v naših srcih ljubezen do najvišjega — do domovine, da hočemo čuvati to, kar so nam naši bratje in predniki gradili in da jim nočemo biti ne le po besedah bratje in in sestre, temveč tudi po dejanjih.

Bratje in sestre! Ne zahtevamo krvavih žrtev, zahtevamo le to da pridemo na zborna mesta, izpovemo vsem in vsakomur, da hočemo ostati verni svojim sokolskim načelom. Ali hočete manjkati pri zboru, ko bo velika sokolska armada skupno z našo hrabro vojsko izpovedovala spominjajoč se vojska svojih predhodnikov četašev in hajdukov, da hočemo biti čuvarji njihovega dela — svobodne Jugoslavije? Mislim ne! Zato vsi v zbor! Vsi na svoja mesta! Zdravo! Načelnik.

Narodno gledališče

NARODNO GLEDALIŠČE.

Torek, 4. maja ob 20. uri »Dolarska princesa«. Red C.
Sreda, 5. maja. Zaprto.
Četrtek, 6. maja ob 15. uri »Punčke žive«. **V okvirju »Protituberkulozne lige« Znižane cene.** — Ob 20. uri: »Dežela smehljaja«. **Znižane cene.**
Petek, 7. maja: Zaprto.
Sobota, 8. maja ob 20. uri: **»Školjka«. Premiera.**

V soboto bo premiera Kraigherjeve drame »Školjka«. Režija je v rokah glavnega režiserja J. Koviča, ki igra tudi Tonina. Ostale večje uloge igrajo: Rasbergerjeva Pepino, Starčeva Olgo, Kraljeva Strelovo, Nakrst Maksa in P. Kovič Lubina.

Premog
za domačo kurjavo samo
Din 30·- 100 kg
Branko Mejovšek
Tattenbachova 13 Tel. 24-57
2225

Beli Crep mongol Din 16·-
za birmanke po
Trpinov bazar, Vetrinjska 15.

Moderno
svileno blago
za obleke in kostume
prinaša v bogati izbiri
Tekstilana Büdefeldt
Gosposka ulica 14
Oglejte si izložbe!

✝

Za vedno je zatisnil oči naš dobri oče, gospod

Mihael Šad

posestnik in železničar v pok.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 5. maja ob 16. uri na pobrežkem pokopališču.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 7. maja ob 7. uri v magdalenski cerkvi.

Pobrežje pri Mariboru, dne 4. maja 1937.

2324 **Žalujoči ostali.**

Naš dobri oče, stari oče, soprog, brat in stric, gospod

Jože Semolič

nadučitelj v p.

nas je po dolgi, mučni bolezni, previden s svetotajstvi sv. vere davi v 81. letu starosti za vedno zapustil.

Pogreb bo v četrtek, dne 6. maja ob 16. uri izpred mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

Sv. maša-zadušnica bo v petek, dne 7. maja ob 8. uri v Narodnem domu.

Maribor, Varaždin, Skoplje, Brestovica, dne 4. maja 1937.

2325 **Žalujoči ostali.**

Sobo odda

LEPO OPREMLJENA SOBA sončna in zračna z razgledom na Pohorje in Kozjak, se odda. Uporaba kopalnice. Strossmajerjeva 28, II. nadstropje, 9. vrata. 2183

OPREMLJENO SOBO oddam. Stolna 1, vrata 1. 2318

Stanovanje

DVA GOSPODA sprejmem na stanovanje in hrano. Tržaška c. 57-I, desno, nasproti delavske pekarne. 2319

STANOVANJE sobo in kuhinjo, poceni oddam tistemu, ki kupi pohištvo. Orožnova 7-I. 2371

LEPO SOBO IN KUHINJO oddam stranki brez otrok. — Studenci, Kalohova 23. 2312

DVOSOBNO STANOVANJE oddam. Gajeva 7-I. 2296

Prodam

Tridelna **KUHINJSKA KREDENCA** omara za perilo, postelja, vse novo, belo, dobro ohranjeno moško kolo znamke »Puch« poceni na prodaj. Mejna ulica 7. 2320

Službo dobi

FRIZERKO iščem za stalno službo. Nastop takoj. Salon Wirth, Studenci, Aleksandrova 17. 2314

UČENCA ALI UČENKO sprejmemo takoj. Splošna nabavljalna zadruga, Glavni trg 1. 2313

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Golgota slovenskih železničarjev v predvojnem Mariboru

Ponovno so se izvršile intervencije pri železniškem direktorju radi slabega gmotnega položaja osebja in v zadevi neizplačila delavske »razlike«. Podružnica je dosegla, da so se reducirani dnevničarji zopet sprejeli v službo, da se je namesto kilometrine uvedla urnina, da se delavci zaposlijo mesečno od 20 do 22 dni v mesecu, da se prošnje za dopust kolekujejo samo v gotovih slučajih, da se je izplačala službena doklada kurjačem-dnevničarjem, da se je začel delavcem izplačevati del takozvane »razlike«. **Ustanovil se je govorniški tečaj.** Podružnica se je udeležila kongresa lige slovanskih narodnih železničarjev od 8.—10. septembra 1933 v Varšavi. **Dne 29. VIII. 1933** se je ustanovil **odsek kretnikov in premikačev.** Ustanovil se je **borbeni fond.** Uvedel se je enkrat tedensko **ciklus poučnih predavanj** v Narodnem domu. Krasen uspeh na kulturnem polju pa ima podružnica zabeležiti v poslovnem letu 1933 s tem, da je prevzela že **veliko knjižnico v delavnici.** Razmere v delavnici so se v strokovnem in nacijonalnem pogledu po tolikih letih borbe dokaj spremenile. Zaupniki UJNŽ so se začeli enkrat tedensko redno sestajati pri upravniku delavnice. Železniška stanovanja so se začela v prvi vrsti podeljevati nacionalnemu osebju. Vse to uspešno podobno delo pa je pripisati vztrajnosti članov, katero se je pomnožilo na koncu leta 1933 do lepe številke 1656. — Sedaj načeluje delavni in marljivi podružnici UJNŽB tov. J. Vokač, ki vodi organizacijo z veliko spretnostjo.

*

K **vsemu dosedanjemu** opisu, pa moram še na koncu dodati, da so slovenske železničarje pri njihovem nacijonalnem delu pred in po vojni zvesto in marljivo podpirale **zavedne soproge in hčerke železničarjev, med katerimi se je najbolj udejstvovala gospa Švarc, nadalje gospe Kranjc, Žabker, Kump, Cerinšek, Keržar, Jarh, Lukačič, Soršak, in rajna Koroša itd. Kadar je bilo prijeti za resno in naporno društveno delo vedno so bile imenovane na razpolago, tako za pobiranje podpisov za »manjiško deklaracijo«, pri katerem delu se je zlasti odlikovala ga Švarc, ki je bila pozneje med drugimi tudi zaupna poročevalka gen. Maistra.**

Udejstvovale so se pri plebiscitu na Koroškem, ko je bilo treba streči ranjencem na glavnem kolodvoru v Mariboru, ki so se vračali iz bojev na Koroškem, so bile imenovane prve, ki so prijele za delo, zlasti Švarceva in Žabkerjeva. Na klice ranjencev: »Kje so tiste slovenske gospodične, ki na zabavah plešejo, naj nam pridejo sedaj streči!« — se niso odzvale takoj gospodične, **pač pa večji del narodno zavedne žene slovenskih železničarjev-uslužbencev — delavcev in stregle, kuhale in pekle vojakom po dnevi in po noči z živili.**

Žene slovenskih železničarjev so se tudi udejstvovale pri drugih nacionalnih društvih — kjer so bile zastopane v častnem številu tako, da je gospa Švarc **dobila leta 1932 kraljevo pohvalno pismo in nagrado za svoje dolgoletno požrtvovalno delo, kar naj bo v čast vsem slovenskim narodnim ženam železničarjev.**

Spisal sem te vrste po podatkih, ki so mi bili na razpolago in kolikor sem se sam spomnil na dejstva in imena. V kolikor po nisem opisal važnih in manjših **značilnih** dogodkov, pa prosim bivše tovariše, da mi blagovolijo nujno sporočiti podatke, da jih objavim v brošuri, ki jo nameravam izdati.

FRANC JARH,
bivši tajnik, pevovodja in predsednik »Zveze jugoslov. železničarjev podružnice Maribor.

Kratek zgodovinski pregled ustanovitve in delovanja strokovne organizacije nacionalnih železničarjev v Mariboru z imenom »Zveza jugoslovanskih železničarjev podružnica Maribor« sedaj »Udruženje nacijonalnih železničarjev in brodarjev«, podružnica Maribor.

KONEC.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani. Odgovorni urednik MAKSO KOREN. Za inseratni del odgovarja SLAVKO REJA. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik ravnatelj STANKO DETELA, vsi v Mariboru.